

Vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten analyysi

Foredata Oy

Mikael Andolin, Jari Järvinen, Ilkka Vataja

24.4.2015

Sisällys

Johdanto	3
Työpaikkailmoitusten analysointitapa.....	5
Vähittäiskaupan työpaikkailmoitukset	6
Ilmoitusten alueellinen jakautuminen.....	6
Ilmoitusten jakautuminen toimialoittain	7
Ilmoitusten jakautuminen työnantajien mukaan	11
Ilmoitusten jakautuminen eri ammatteihin	13
Osaamistarpeet vähittäiskaupan työpaikkailmoituksissa	16
Henkilökohtaiset ominaisuudet	16
Osaaminen ja ammattitaito.....	17
Koulutus.....	18
Muut	19
Lopuksi	20
Liite 1.	22
Liite 2.	24
Liite 3.	26

Johdanto

Tämä selvitys on toteutettu Foredata Oy:n toimesta ja Opetushallituksen toimeksiannosta. Selvitys liittyy vuonna 2015 alkaviin ruokaketjun ja vähittäiskaupan VOSE-ennakointihankkeisiin.

Vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten analyysi sisältää kokonaiskuvan tähän ryhmään kuuluvien yritysten ja työnantajien julkisten työpaikkailmoitusten luonteesta.

Tässä selvityksessä esitellään työpaikkailmoitusten jakautuminen toimialoittain, eniten työpaikkailmoituksia julkaisseet yritykset, ilmoitusten alueellinen jakauma sekä jakauma eri ammatteihin. Tekstianalyysin myötä ilmoituksissa esiintyneet osaamistarpeet luokitellaan eri osaamistarveryhmiin.

Taulukko 1. Tämän selvityksen osalta vähittäiskauppaan kuuluvat toimialat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen mukaan

Toimialaluokka	Toimiala
451	Moottoriajoneuvojen kauppa
452	Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. moottoripyörät)
453	Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden kauppa
454	Moottoripyörien sekä niiden osien ja varusteiden myynti, huolto ja korjaus
471	Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä
472	Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan vähittäiskauppa erikoismyymälöissä
473	Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa
474	Tieto- ja viestintäteknisten laitteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä
475	Muiden kotitaloustavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä
476	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tuotteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä
477	Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä
478	Tori- ja markkinakauppa
479	Vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä (pl. tori- ja markkinakauppa)

Toimialaluokkien 451, 453 ja 454 osalta tämän selvityksen aineistosta on perattu pois tukkukauppa. Tarkempi listaus tämän selvityksen toimialoista liitteenä (Liite 1).

Taulukossa 1. on lueteltu kaikki ne toimialat, joiden työpaikkailmoitukset sisältyvät tähän selvitykseen. Listasta puuttuu Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä-luokan (TOL 471) sisältä elintarvikkeiden, juomien ja tupakan erikoistumaton vähittäiskauppa (TOL 4711), eli ns. ruokakaupat, jotka on analysoitu erillisessä Foredata Oy:n selvityksessä vuonna 2015.

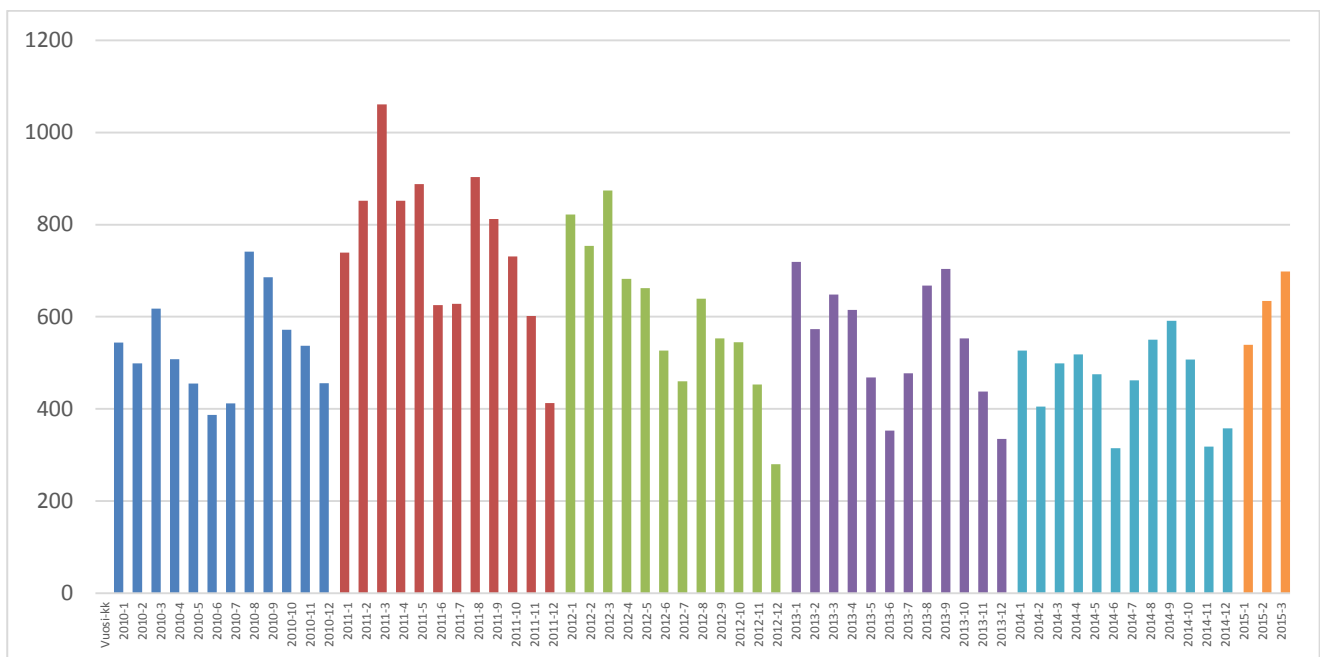
Ruokakauppa on analysoitu erillään, jotta se ei liiaksi painottaisi vähittäiskaupan tai aiemmin tänä vuonna analysoidun ruokaketjun työpaikkailmoitusanalyysija. Ruokakauppaan ja siten erillisen selvityksen piiriin kuuluvat toimialat on listattu taulukossa 2.

Taulukko 2. Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan erikoistumattoman vähittäiskaupan (TOL 4711) toimialat, jotka EIVÄT sisälly tähän vähittäiskaupan selvitykseen

Toimialaluokka	Tähän selvitykseen kuulumattomat toimialat
47111	Isot supermarketit (yli 1000 m ²)
47112	Pienet supermarketit (yli 400 m ² , enintään 1000 m ²)
47113	Valintamyymälät (yli 100 m ² , enintään 400 m ²)
47114	Elintarvike-, makeis- ym. kioskit (enintään 100 m ²)

Vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten analyysin lähdeaineistona on käytetty julkisen työvälityksen te-palvelut.fi -palvelussa (entinen mol.fi) ilmoitetut työpaikkailmoitukset aikavälillä 1.1.2010–31.3.2015. Tällä ajanjaksolla työpaikkailmoituksia kertyi vähittäiskaupan eri yrityksiin yhteensä 36 719 kappaletta. Työpaikkailmoitukset on poimittu ilmoituksen jättäneen yrityksen toimialan perusteella pohjautuen em. määrittelyyn.

Kuva 1. Vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten kertymä kuukausittain tammikuu 2010 – maaliskuu 2015.

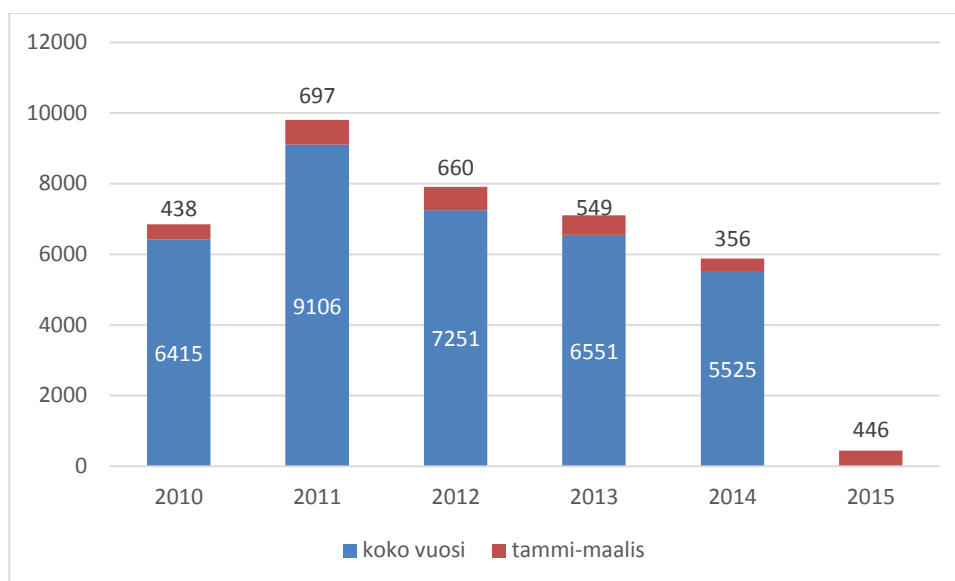

Työpaikkailmoituksia on julkaistu eniten aina keväisin, johtuen pitkälti kesätyöpaikkojen ilmoittelusta. Samaten kesän jälkeen on ollut selkeä piikki ilmoitusten määrässä. Hiljaisinta aikaa ovat olleet kesä-heinäkuut sekä joulukuut. Vuonna 2014 työpaikkailmoitusten kuukausivaihtelu oli vähäistä kun vertaa

aiempien vuosien tapahtumiin. Ilmoituksia oli ylipäätään tuolloin melko vähän. Vuoden 2015 alun ilmoitusmäärien kehitys ennakoiki myönteisempää kehitystä loppuvuodellekin. Tammi–maaliskuun ilmoitusmäärät ovat olleet 6–9 prosentin välillä koko vuoden kokonaistyöpaikkailmoitusten määrästä. Vuoden 2015 alkuvuoden ilmoitusmäärä ennakoikin 4900–7000 työpaikkailmoitusta koko vuodelle, mikäli sama suhdelukuhaarukka pätee myös tänä vuonna.

Työpaikkailmoitusten määrän trendi on ollut vuodesta 2011 asti loivasti laskeva. Syy ilmoitusten laskuun on osaltaan talouden suhdanteessa, osin muiden rekrytointikanavien yleistymisessä. Lisäksi oletettavasti verkkokaupan kasvulla ja etenkin suomalaisten kasvaneella innolla hankkia tuotteita ulkomailta on vaikutusta vähittäiskaupan työpaikkailmoitteluun.

Kuva 2. Vähittäiskaupan työpaikkailmoitukset 2010–2015

Työpaikkailmoitusten analysointitapa

Työpaikkailmoitusten analyysi on suoritettu osittain Foredata Oy:n tekstianalyysityökalulla ja osittain Foredata Oy:n asiantuntijatyönä. Analyysitapa on sama kaikissa vuonna 2015 Foredata Oy:n tekemissä ja VOSE-ennakointihankkeisiin tähtäävissä työpaikkailmoitusanalyseissa. Tekstianalyysityökalun avulla työpaikkailmoitusten tekstistä on voitu poimia työnantajien toivomia osaamisia ja muita työelämän vaatimuksia. Tämän jälkeen osaamisia on yhdistelty ja luokiteltu erilaisiksi osaamiskokonaisuuksiksi.

Analysiprosessi lyhyesti:

1. Valittujen vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten läpikäyminen tekstianalyysityökalulla ja ensimmäinen arvio työpaikkailmoituksissa eniten esiintyvistä sanoista ja samalla osaamisista sanojen esiintymistiheyden mukaan lajiteltuna.
2. Sanojen läpikäyminen asiantuntijatyönä ja ”avainsanojen” muodostaminen.

3. Avainsanojen hakeminen uudestaan ilmoituksista ottaen huomioon sanojen sijamuodot ja erilaiset esitystavat.
4. Sanojen ryhmittely ja luokittelu osaamistarpeittain ja osaamistarveryhmittäin.

Analyysin lopputuloksena työpaikkailmoituksissa esiintyvät osaamistarpeet saadaan jaoteltuna osaamistarveryhmittäin määrätietoiseen.

On huomattava, että tässä analyysissä kyetään tarkastelemaan vain ja ainoastaan julkisesti avoimeksi ilmoitettuja työpaikkailmoituksia, jotka on julkaistu työhallinnon te-palvelut.fi-palvelussa. On selvä, että alalla kuin alalla kaikkia avautuvia työpaikkoja ei päästetä julkiseen hakuun vaan rekrytointi hoidetaan muita kanavia pitkin. Muita kanavia ovat mm. sosiaalinen media (LinkedIn, Facebook, Twitter yms.), yksityiset työnvälityspalvelut, ”puskaradio” ja henkilökohtaiset suhteet.

Piilotyöpaikkoja aukeaa monesti pitkälti työnhakijan oman aktiivisuuden avulla tilanteissa, joissa työnantaja ei välttämättä ole aiemmin edes ajatellut työllistävänsä lisää. Nykyisin erityisesti sosiaalisen median kautta välitettävien työpaikkojen määrän arvioidaan kasvavan jatkuvasti. On vaikea arvioida, miten vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten julkaisukanavat eroavat tästä yleisestä trendistä.

Tekstityökalu ei oletuksena tee eroa siinä, onko löydetty sana tarkalleen ottaen missä kohdassa työpaikkailmoitusta. Esimerkiksi sana ”auto” voi olla niin työnantajan esittelytekstiosuudessa osana yrityksen nimeä kuin listattuna tarpeena itse ilmoituksessa muodossa ”oma auto välttämätön”. Tästä syystä onkin ensiarvoisen tärkeä huomata, että tässä selvityksessä analysoidut sanat on käyty asiantuntijatyönä läpi selvittäen valittujen sanojen asiayhteys, jotta välttyttäisiin karkealta virheanalyysiltä.

Vähittäiskaupan työpaikkailmoitukset

Ilmoitusten alueellinen jakautuminen

Työpaikkailmoitusten aluejako kertoo ylipäätään työpaikkojen keskittymisestä Uudellemaalle ja eteläisiin kasvukeskuksiin, joissa myös asiakkaat ovat (taulukko 3.). On toki itsestään selvää, että koko Suomi on myös edustettuna. Ilmoitusten alueellinen jakautuminen on hieman tasaisempaa kuin ruokakaupan selvityksen osalta.

Taulukko 3. Vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten alueellinen jakautuminen ELY-keskusalueittain

Alue	Lkm	Osuus
Uusimaa	11787	32 %
Pirkanmaa	3571	10 %
Varsinais-Suomi	3507	10 %
Häme	2590	7 %
Pohjois-Pohjanmaa	2219	6 %
Kaakkois-Suomi	1831	5 %
Pohjois-Savo	1562	4 %
Keski-Suomi	1473	4 %
Lappi	1365	4 %
Pohjanmaa	1232	3 %
Satakunta	1172	3 %
Etelä-Pohjanmaa	1120	3 %
Etelä-Savo	1064	3 %
Pohjois-Karjala	909	2 %
Kainuu	508	1 %
Ahvenanmaa	88	0 %
Ulkomaat, tai aluetta ei selkeästi merkittynä ilmoitukseen	721	2 %
Yhteensä	36 719	100 %

Uudenmaan osuus (32 %) on merkittävin, mutta koko vähittäiskaupan työpaikkailmoituksista se on kuitenkin pienempi kuin ruokakaupan työpaikkailmoitusten osalta, jossa Uudenmaan ilmoitukset kattoivat 46 prosenttia ilmoituksista. Tässä selvityksessä Pirkanmaa on edelleen toisena, mutta ero kolmantena olevaan Varsinais-Suomeen on miltei olematon. Ruokakaupan selvityksessä, näiden samoilla sijoilla olevien maakuntien välillä eroa oli viisi prosenttiyksikköä.

Ilmoitukset, joissa aluetta ei ole merkittynä ilmoitukseen ovat joko ulkomaille kohdistettuja työpaikkailmoituksia tai sitten aluetta ei vain ole mainittuna. Näitä ilmoituksia oli kaksi prosenttia kaikista ilmoituksista. Toisaalta niitä oli kuitenkin enemmän kuin esimerkiksi Kainuussa ja Ahvenanmaalla yhteensä.

Ilmoitusten jakautuminen toimialoittain

Vähittäiskaupan toimialojen työpaikkailmoitusten jakautuminen on kuvattu taulukossa 4. Muiden kotitaloustavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä sekä muiden tavaroiden vähittäiskauppa

erikoismyymälöissä -luokkien yrityksissä on ollut tarkastelujakson aikana selvästi eniten työpaikkailmoituksia. Nämä alat kattoivat 48 prosenttia kaikista työpaikkailmoituksista.

Taulukko 4. Vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten jakautuminen toimialoittain

Toimiala	Toimialaluokka	Lkm	Osuus
475	Muiden kotitaloustavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	8706	24 %
477	Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	8689	24 %
452	Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. moottoripyörät)	2804	8 %
473	Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa	2771	8 %
476	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tuotteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	2477	7 %
451	Moottoriajoneuvojen kauppa (pl. 45111 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen tukkukauppa ja 45191 Kuorma-autojen ja muiden raskaiden moottoriajoneuvojen tukkukauppa)	2220	6 %
474	Tieto- ja viestintäteknisten laitteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	1872	5 %
472	Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	1816	5 %
453	Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden kauppa (pl. 45311 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden tukkukauppa (pl. renkaat))	1805	5 %
479	Vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä (pl. tori- ja markkinakauppa)	1590	4 %
471	Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä (pl. 4711 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan erikoistumaton vähittäiskauppa)	1515	4 %
478	Tori- ja markkinakauppa	324	1 %
454	Moottoripyörien sekä niiden osien ja varusteiden myynti, huolto ja korjaus (pl. 45401 Moottoripyörien sekä niiden osien ja varusteiden tukkukauppa)	130	0 %
Yhteensä		36 719	100 %

Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä -luokkaan kuuluu kotitaloustavaroihin, kuten tekstiileihin, rautakauppatavaroihin, mattoihin, sähkölaitteisiin tai huonekaluihin erikoistuneet vähittäiskaupan yritykset. Suurin toimiala tämän luokan sisällä oli sähköisten kodinkoneiden vähittäiskauppa (TOL 47540), jossa ryhmässä työpaikkailmoituksia oli 2255 kappaletta. Seuraavana tässä ryhmässä oli rauta- ja rakennustarvikkeiden yleisvähittäiskauppa (TOL 47521) 1884 ilmoituksella.

Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä -luokkaan kuuluu kaikki erikoismyymälöissä tapahtuva vähittäiskauppa, jota ei ole luokiteltu muualle. Näitä ovat mm. vaatteiden, jalkineiden ja nahkatavaroiden, apteekkituotteiden ja terveydenhoitotarvikkeiden, kellojen, matkamuistojen, puhdistusaineiden, aseiden, kukkien ja lemmikkieläinten myynti. Tähän kuuluu myös käytettyjen tavaroiden vähittäiskauppa niihin erikoistuneissa myymälöissä. Suurin toimiala tämän luokan sisällä oli vaatteiden yleisvähittäiskauppa, johon oli kohdistettu 2404 työpaikkailmoitusta. Seuraavana olivat apteekit (TOL 47730), joihin oli ilmoitettu 775 työpaikkailmoitusta.

Kärkikaksikon jälkeen moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. moottoripyörät) -ryhmässä eniten työpaikkailmoituksia oli moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. renkaat) (TOL 45201) -toimialalla, 2760 kappaletta.

Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa -luokassa kaikki ilmoitukset kohdistuivat huoltamotoimintaan (TOL 47301), jossa työpaikkailmoituksia oli yhteensä 2771. Tämä toimiala oli viisinumerotason tarkastelussa eniten työpaikkailmoituksia julkaissut toimiala.

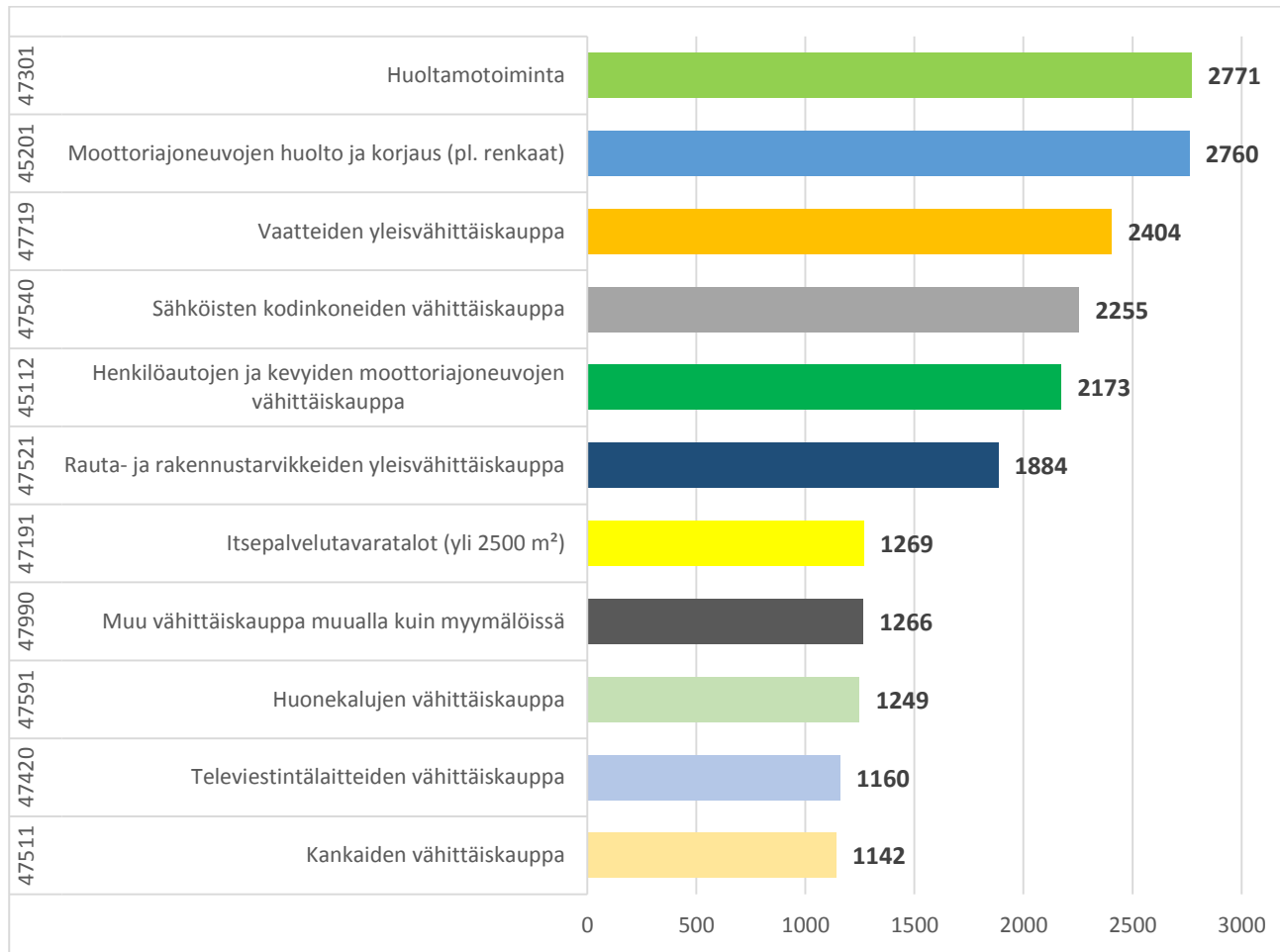
Kuvassa 3. on esitetty yksitoista työllistävintä toimialaa. Näiden alojen yhteenlaskettu osuus kaikista työpaikkailmoituksista oli 55 prosenttia.

Kaiken kaikkiaan työpaikkailmoitukset jakautuivat 79 toimialalle., josta kuvassa 3 on ne alat, joilla työpaikkailmoituksia oli yli 1 000 kappaletta.

Taulukko 5. Työpaikkailmoitusten lukumäärän ja toimialojen lukumäärän suhde

Työpaikkailmoituksia	Toimialojen lkm
Yli 1 000 ilmoitusta	11
500–999 ilmoitusta	11
100–499 ilmoitusta	31
alle 100 ilmoitusta	26

Kuva 3. Vähittäiskaupassa eniten työpaikkailmoituksia julkaisseet toimialat, viisinumero-taso

Vähittäiskaupan toimipaikkojen määriä tutkiessa Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä -toimialalla toimipaikkoja oli koko maassa vuonna 2013 selvästi eniten, yli 10 000 kappaletta (taulukko 6). Samoin tällä toimialalla henkilöstön määrä oli suurin, yli 31 000 henkilöä.

Taulukko 6. Toimipaikkatilastot vuonna 2013 koko maassa henkilöstön määrän mukaan (ToimialaOnline)

Toimiala	Toimipaikat	Henkilöstö
477 Muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	10668	31412
471 Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä (pl. 4711 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan erikoistumaton vähittäiskauppa)	665	25146
475 Muiden kotitaloustavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	4846	20568
452 Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. moottoripyörät)	6281	19688
453 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden kauppa (pl. 45311 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden tukkukauppa (pl. renkaat))	1610	6860
476 Kulttuuri- ja vapaa-ajan tuotteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	2178	6364
451 Moottoriajoneuvojen kauppa (pl. 45111 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen tukkukauppa ja 45191 Kuorma-autojen ja muiden raskaiden moottoriajoneuvojen tukkukauppa)	2044	5592
472 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	1720	5159
473 Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa	1235	4938
474 Tieto- ja viestintätekniisten laitteiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä	1138	4097
479 Vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä (pl. tori- ja markkinakauppa)	2035	1897
454 Moottoripyörien sekä niiden osien ja varusteiden myynti, huolto ja korjaus (pl. 45401 Moottoripyörien sekä niiden osien ja varusteiden tukkukauppa)	289	709
478 Tori- ja markkinakauppa	304	310
Yhteensä	35 013	132 740

Työpaikkailmoitusten määrässä mitattuna suurimmat toimialat ovat suurimpia myös henkilöstön määrän mukaan. Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä (TOL 471) olisi ilman ruokakauppojen poislukemista ollut tässä taulukossa selvä ykkönen henkilöstön määrässä (59 766 henkilö vuonna 2013).

Ilmoitusten jakautuminen työnantajien mukaan

Yhteensä 3 925 yritystä tai työnantajaa on julkaissut ainakin yhden työpaikkailmoituksen selvityksessä määritellyllä aikavälillä eli 1.1.2010–31.3.2015. Eniten työpaikkailmoituksia ilmoittaneet työnantajat on listattu taulukossa 7.

Taulukko 7. Eniten työpaikkailmoituksia ilmoittaneet vähittäiskaupan yritykset, top 20

Yritys	Lkm
Aldan Contact Oy	917
Oy Hedengren Direct Ab	671
Alko Oy	657
JYSK Oy	647
Leikkien Group Oy	646
K-World Wide Oy	645
Suomen Lämpöikkuna Oy	622
Dressmann Oy Ab	561
Ikea Oy	532
Anttila Oy	524
Siiwerk Oy	521
Bestseller Retail Finland Oy	398
Vianor Oy	385
K-citymarket Oy	361
Trendintekijät Oy	354
Tamoils Oy	345
Bauhaus & Co. Ky	310
Maskun Kalustetalo Oy	308
Eurokangas Oy	306
Suomen Kiintokaluste Oy	293
Yhteensä	10 003
Osuus kaikista ilmoituksista yhteensä	27 %

Eniten työpaikkoja ilmoittaneiden työnantajien top 20-lista on kuvattuna taulukossa 6. Näiden 20 eniten työpaikkailmoituksia ilmoittaneiden työnantajien ilmoitusten yhteismäärä oli noin 10 000 kpl. Se kattaa yli neljänneksen kaikista työpaikkailmoituksista.

Listan kärjessä on Aldan Contact Oy 917 työpaikkailmoituksella. Nämä työpaikkailmoitukset jakautuvat yhteensä 9 kunnan alueelle, joista Turku ja Tampere kattoivat 67 prosenttia. Aldanin ilmoitukset oli jätetty kesäkuun 2010 ja tammikuun 2013 välillä. Aldan Contact Oy kuuluu televiestintälaitteiden vähittäiskaupan (TOL 47420) toimialaan ja Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä YTJ:n mukaan yrityksen toiminta on keskeytynyt 1.4.2015. Lähteenä on Verohallinto.

Oy Hedengren Direct Ab:n työpaikkailmoituksia oli toiseksi eniten, 671 kappaletta. Alko Oy:n 657 työpaikkailmoitusta jakautuivat 160 kunnan alueelle. Jyväskylässä oli näistä eniten, 25 kappaletta.

K-Citymarketin työpaikkailmoitukset jakautuvat 52 kunnan alueelle, joista eniten ilmoituksia oli Helsingissä (56 kappaletta). K-Citymarketit kuuluvat Itsepalvelutavaratalot (yli 2500 m²) (TOL 47191) toimialaan, mikä selittää näiden kauppojen puuttumisen ruokakaupan työpaikkailmoitus selvityksestä.

Tämän selvityksen liitteenä on listaus sadasta eniten työpaikkailmoituksia ilmoittaneista työnantajista ja ilmoitusten lukumäärästä.

Kaiken kaikkiaan yli puolet (54 %) työpaikkailmoituksia jättäneistä yrityksistä ja työnantajista oli julkaissut 1–2 ilmoitusta (taulukko 8). Osuus on likipitään sama, kuin aiemmin tehtyjen selvitysten osalta. Molemmista, niin ruokaketjun kuin ruokakauppojenkin työnantajista 53 prosenttia oli ilmoittanut 1–2 työpaikkailmoitusta.

Taulukko 8. Työpaikkailmoitusten ja työnantajien lukumäärän suhde

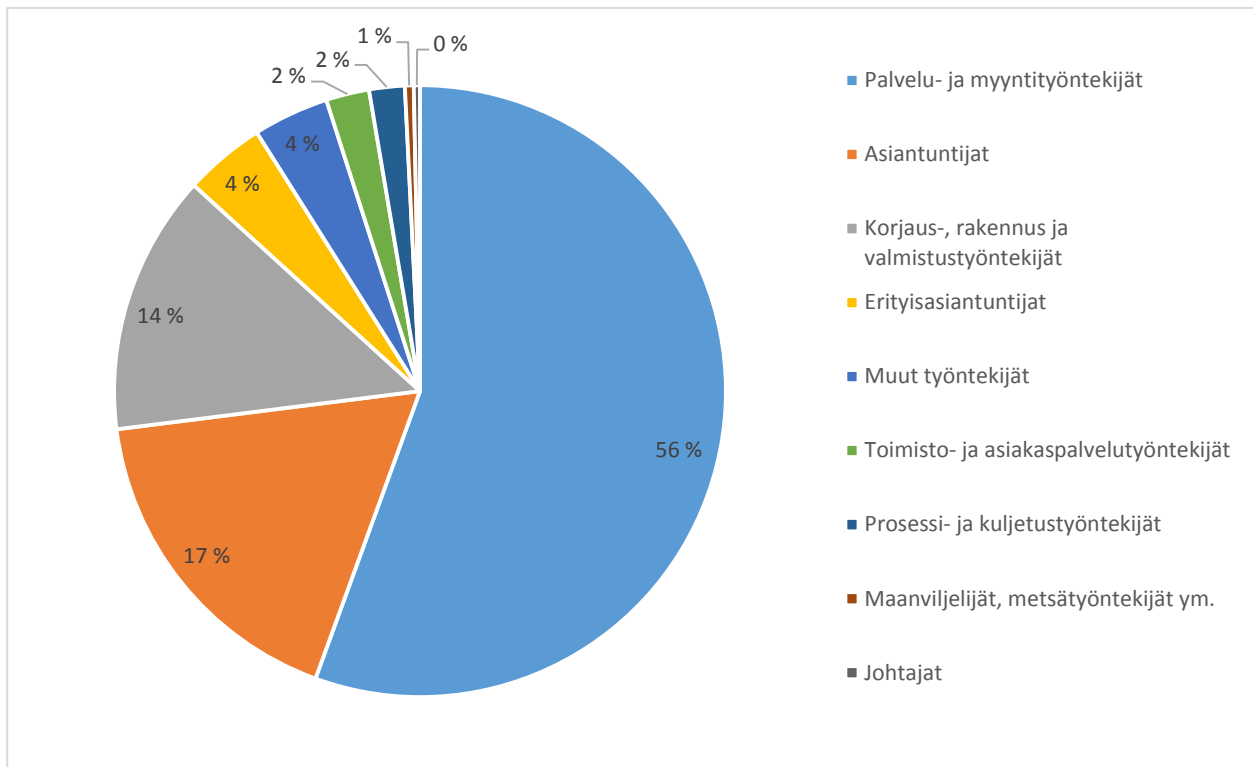
Työpaikkailmoituksia	Työnantajien lukumäärä
Yli 500 ilmoitusta	11
100–499 ilmoitusta	50
50–99 ilmoitusta	51
10–49 ilmoitusta	402
3–9 ilmoitusta	1303
1–2 ilmoitusta	2108

Ilmoitusten jakautuminen eri ammatteihin

Pääammattiluokittain tarkasteltuna on erittäin helppo huomata, että valtaosa vähittäiskaupan työpaikkailmoituksista kohdistui palvelu- ja myyntityöntekijöiden luokkaan (kuva 4.). Näitä ilmoituksia oli yhteensä 20 398 kappaletta ja ne käsittivät yli 56 prosenttia kaikista ilmoituksista. Eniten ilmoituksia tässä ryhmässä oli myyjän ammatissa, 10591 kappaletta. Myyjäilmoituksia oli kaiken kaikkiaan eniten.

Verrattuna ruokakaupan ilmoituksiin, jossa palvelu- ja myyntityön ammattien osuus oli 86 prosenttia, vähittäiskaupan 56 prosenttia on huomattavasti pienempi. Vähittäiskaupassa sen sijaan asiantuntijoiden ammatit sekä korjaus-, rakennus ja valmistustyöntekijät -ammatit olivat selvästi suuremmassa roolissa kuin ruokakaupassa. Asiantuntijoiden ammattien osalta ruokakaupan osuus oli 4 prosenttia, vähittäiskaupassa 17 prosenttia. Korjaus-, rakennus ja valmistustyöntekijät -ammatit oli edustettuna ruokakaupassa yhden prosentin volyymillä, kun vähittäiskaupassa osuus oli 14 prosenttia.

Kuva 4. Vähittäiskaupan työpaikkailmoitukset pääammattiluokittain

Muiden pääluokkien kuin palvelu- ja myyntityöntekijöiden ammattien eniten ilmoituksia keränneet ammatit jakautuvat seuraavasti. Johtajien osalta eniten haettiin toimitusjohtajia, 47 kpl. Erityisasiantuntijoiden osalta eniten haettiin mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijoita, 521 kpl. Asiantuntijoiden ryhmässä eniten ilmoituksia oli myyntiedustajan ammatissa, 3450 kpl. Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijöiden osalta eniten ilmoituksia oli yleissihteerien ammatissa, 266 kpl. Maanviljelijät, metsätyöntekijät -ryhmässä eniten ilmoituksia oli Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -työntekijät -ammattissa, 160 kpl. Korjaus-, rakennus- ja valmistustyöntekijöiden osalta eniten ilmoituksia oli Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat -ammattissa, 2203 kpl. Prosessi- ja kuljetustyöntekijöiden ryhmästä eniten ilmoituksia oli kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat -ammattissa, 190 kpl. Muiden työntekijöiden osalta eniten ilmoituksia oli Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.-ammattissa, 447 kpl.

Taulukosta 9 nähdään, mihin ammatteihin työpaikkailmoituksia on eniten ilmoitettu. Kuten sanottua, myyjien osuus oli huomattava, yli 28 prosenttia kaikista ilmoituksista. Kuten ruokakaupankin osalta, ammattilistauksesta voi havaita, että valtaosa TOP 20 -ammateista liittyy myyntiin ja asiakaspalveluun joko suoraan tai välillisesti. Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat puhkovat hyvin myyntivoittoista kärkeä ollen kolmanneksi yleisin ammatti.

Taulukko 9. Eniten työpaikkailmoituksia vähittäiskaupassa, ammattijakauma TOP 20

Ammatti	Lkm	Osuus
Myyjät	10591	28,8 %
Myyntiedustajat	3450	9,4 %
Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat	2203	6,0 %
Puhelin- ja asiakaspalvelukeskusten myyjät	1632	4,4 %
Kassanhoitajat ja lipunmyyjät	1560	4,2 %
Huoltamotyöntekijät	1267	3,5 %
Myymläesimiehet	1197	3,3 %
Kaupavälittäjät	1099	3,0 %
Polkupyöränkorjaajat ym.	795	2,2 %
Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät	675	1,8 %
Tuote-esittelijät	647	1,8 %
Kioski- ja torimyyjät	632	1,7 %
Kahvila- ja baarimyyjät	564	1,5 %
Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	521	1,4 %
Farmaseutit	516	1,4 %
Suoramyyjät	490	1,3 %
Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.	447	1,2 %
Avustavat keittiötyöntekijät	406	1,1 %
Myynti-insinöörit ja lääke-esittelijät (pl. ICT)	332	0,9 %
Yleissihteerit	266	0,7 %
Muut ammatit yhteensä (247 eri ammattia)	7429	20,2 %

Muut-kohdassa on yhteensä 247 eri ammattia. Työpaikkailmoitusten määrän ja ammattien suhde on esitetty taulukossa 10.

Taulukko 10. Työpaikkailmoitusten määrän ja ammattien suhde

Työpaikkailmoituksia	Ammattien lukumäärä
Yli 1 000 ilmoitusta	8
500–999 ilmoitusta	7
100–499 ilmoitusta	30
10–99 ilmoitusta	84
3–9 ilmoitusta	62
1–2 ilmoitusta	76

Osaamistarpeet vähittäiskaupan työpaikkailmoituksissa

Vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten ylivoimaisesti merkittävin osaamistarve oli asiakaspalvelu, jonka tarpeeseen viitattiin asiakaspalvelu-sanan eri muotoja käyttäen 52 prosentissa työpaikkailmoituksia. Asiakaspalvelun tärkeyttä korostaa, että valtaosa muistakin paljon osumia saaneista termeistä oli nimenomaan asiakaspalvelua tukevia henkilökohtaisia taitoja tai erilaisia osaamisia ja ammattitaitoja. Asiakaspalveluun viitattiin kuitenkin hieman harvemmin kuin ruokakaupan selvityksessä vastaavaan avainsanaan. Eroa oli noin viisi prosenttiyksikköä, ruokakaupan ilmoituksista hieman yli 57 prosentissa oli maininta asiakaspalvelusta. Tämä selittyy pitkälti sillä, että vähittäiskaupan ammattijakauma oli monipuolisempi eikä myyjän ammatti ollut yhtä hallitsevassa osassa.

Asiakaspalvelun lisäksi vähittäiskaupan osaamistarpeista muodostui lopulta 61 muuta avainsanarykelmää, jotka koostuivat lukuisasta joukosta eri ilmaisuja ja sanojen taivutusmuotoja. Rykelmät on jaettu osaamistarveanalyysissä karkeasti kolmeen alla listattuun aihekokonaisuuteen. Lisäksi aineistosta on muodostettu neljänneksi osuudeksi Muut, joka sisältää muita merkityksellisiä sanoja.

- Henkilökohtaiset ominaisuudet
- Osaaminen ja ammattitaito
- Koulutus
- Muut

Näiden luokitusten osalta alla on esitettyä kunkin kokonaisuuden avainsanat sekä niiden työpaikkailmoitusten lukumäärät, joissa esiintyy jokin näiden luokiteltujen avainsanarykelmien joukkoon kuuluvista varsinaisista sanoista.

Kaikki sanarykelmät, ilmoitusten lukumäärät ja osuudet ilmoituksista on listattuna liitteenä.

Henkilökohtaiset ominaisuudet

Henkilökohtaisista ominaisuuksista kuvaavia avainsanoja oli yhteensä 24 kappaletta. Eniten esiintyi reippauteen, oma-aloitteisuuteen ja palveluhenkisyteen tai -haluun liittyviä sanoja (taulukko 11.). Näiden lisäksi kyky itsenäiseen työskentelyyn, joustavuus ja aktiivisuus koettiin tärkeiksi ominaisuuksiksi. Kaiken kaikkiaan vähittäiskaupan, kuten ruokakaupankin työpaikkailmoituksissa haettiin henkilökohtaisten ominaisuuksien osalta perinteistä reipasta työntekijää, joka pärjää asiakaspalvelutilanteessa oma-aloitteisesti, itsenäisesti ja vastuullisesti. Ero näiden selvitysten välillä oli melko marginaalinen henkilökohtaisten ominaisuuksien osalta.

Taulukko 11. Henkilökohtaisiin ominaisuuksiin liittyvät avainsanat vähittäiskaupan työpaikkailmoituksissa, TOP 15

Avainsana / Henkilökohtainen ominaisuus	Ilmoitusten lkm	Osuus ilmoituksista
Reippaus	9429	25,7 %
Aloitteellisuus, oma-aloitteisuus, omatoimisuus	8950	24,4 %
Palveluasenne/halu/henkisyys	8106	22,1 %
Itsenäisyys	5715	15,6 %
Joustavuus	5247	14,3 %
Aktiivisuus	4333	11,8 %
Ahkeruus	4262	11,6 %
Positiivinen asenne	3305	9,0 %
Vastuullisuus	3040	8,3 %
Huolellisuus	1462	4,0 %
Luotettavuus	1059	2,9 %
Ripeys	1039	2,8 %
Energisyys	1017	2,8 %
Visuaalisuus	913	2,5 %
Pitkäjänteisyys	764	2,1 %

Taulukon ulkopuolelta vähäisempiä osumia löytyi myös mm. paineensietokyvylle, fyysisydelle, organisointikyvylle ja ulospäinsuuntautuneisuudelle. Myös nämä ominaisuudet ovat hyvin linjassa ylläolevan taulukon ominaisuuksien kanssa ja toisaalta ne monipuolistavat haettuja ominaisuuksia, toisaalta vahvistavat osaltaan perinteisten hyveiden merkitystä vähittäiskaupan työntekijöiden ominaisuuksissa

Osaaminen ja ammattitaito

Taulukossa 12 kuvatussa osaamiseen ja ammattitaitoon liittyvissä osaamistarpeissa korostuu asiakaspalvelun tärkeys. Noin 52 prosentin osuus ilmoituksista on selvästi vähittäiskaupan suurin. Vaikka osuus on hieman pienempi kuin ruokakaupan selvityksessä, ero seuraavana olevaa osaamistarpeeseen (reippaus), on kuitenkin selvästi suurempi kuin ruokakaupassa. Tämä korostaa entisestään asiakaspalvelun merkitystä. Kaiken kaikkiaan osaamiseen ja ammattitaitoon löytyi 22 avainsanaa.

Sekä myynti- kassankäyttötaitoja oli hyvin edustettuna listalla. Myyntitaito nousi tässä selvityksessä selvästi korkeammalle ilmoitusosuuksissa kuin ruokakaupan selvityksessä. Syynä saattaa piillä tämän selvityksen osalta juuri kaupankassojen puuttuminen myyjä-ilmoituksista. Itse kassankäyttötaito oli sekä vähittäiskaupassa että ruokakaupassa olennainen osaaminen.

Kuten ruokakaupankin osalta, ammattitaito nousee esiin myös vähittäiskaupan ilmoituksissa. Se tarkoittaa, että ilmoituksissa on eri tavoin korostettu aiemmin hankitun ammattitaidon merkitystä juuri siinä

tehtävässä, johon uutta osaajaa ollaan rekrytoimassa. Tämän on luontevaa olettaa tarkoittavan esimerkiksi aiempaa kokemusta vastaavista tehtävistä.

Esimiestaitojen merkitys ei noussut aivan yhtä korkealle vähittäiskaupan selvityksessä kuin ruokakaupassa.

Kieli- ja kulttuuriosaamiset nousivat myös merkittävään rooliin, mutta ne käsitellään tämän selvityksen osalta seuraavassa kappaleessa.

Taulukko 12. Osaamiseen tai ammattitaitoon liittyvät avainsanat vähittäiskaupan työpaikkailmoituksissa, TOP 13

Avainsana / Osaaminen ja ammattitaito	Ilmoitusten lkm	Osuus ilmoituksista
Asiakaspalvelu	18936	51,6 %
Myyntityö	6481	17,7 %
Ammattitaito	4534	12,3 %
Kassa/kassatyö/osaaminen	3568	9,7 %
Englannin kielitaito	3338	9,1 %
Yhteistyökyky/taidot	3057	8,3 %
Tietotekniset taidot	2430	6,6 %
Ajokortti	2292	6,2 %
Myyntihenkisyys/taidot	2139	5,8 %
Esimiestaito	2098	5,7 %
Ruotsin kielitaito	1930	5,3 %
Vuorovaikutustaidot	1754	4, %
Tiimityö	1657	4,5 %

Top 13 -listassa esitettyjen avainsanojen lisäksi osumia tuli mm. esillepanotaidoille, tuotetuntemukselle, anniskelupätevyydelle ja ongelmaratkaisukyvyille.

Koulutus

Kuten ruokakaupan selvityksenkin tapauksessa, työpaikkailmoitusten osalta tiukasti koulutukseen liittyviä avainsanoja ei ollut yksinkertaista erotella aivan omaksi luokakseen (Taulukko 13.). Avainsanoja löytyi yhdeksän kappaletta ja osa näistä oli merkittynä myös muihin, lähinnä osaamisen ja ammattitaidon avainsanaryhmiin. Samoin hygieniapassin olisi voinut liittää osaksi osaamista ja ammattitaitoa. Hygieniapassin vaatimus korostuu vähittäiskaupan ilmoituksissa hieman enemmän kuin aiemmin tehdyissä ruokaketjun tai ruokakaupan työpaikkailmoitusanalyysissä.

Taulukko 13. Koulutukseen liittyvät avainsanat vähittäiskaupan työpaikkailmoituksissa, TOP 7

Avainsana / Koulutus	Ilmoitusten lkm	Osuus ilmoituksista
Englannin kielen taito	3338	9,1 %
Esimies	2098	5,7 %
Ruotsin kielen taito	1930	5,3 %
Hygieniapassi	1268	3,5 %
Autoalan koulutus	1257	3,4 %
Venäjän kielen taito	813	2,2 %
Kaupallinen koulutus	536	1,5 %
Anniskelupätevyys	294	0,8 %
Photoshop	89	0,2 %

Kieli- ja kulttuuriosaamisten osalta englannin kieli oli selvästi merkittävin osaamistekijä 9 prosentin osuudella työpaikkailmoituksista. Lisäksi ruotsi ja venäjä saivat kumpikin sen verran osumia ilmoituksissa, että niiden koulutukselle lienee tilausta.

Autoalan koulutus nousi esiin ilmoituksissa hajanaisena joukkona erilaisia ilmauksia. Samantyyppinen ilmiö oli havaittavissa myös kaupallisen koulutuksen suhteen. Näitä molempia koulutukseen liittyviä asioita yhdisti ilmoituksissa toisaalta pehmenetty ilmaus, jolla haettiin alasta kiinnostuneita, toisaalta tiukka vaatimus koulutuksesta. Yhteistä on tietysti myös koulutuksen ja osaamisen suhde, joten nämäkin avainsanat olisi voinut luokitella myös osaamisten alle. Autoala toki korostuu yleisemmin myös seuraavassa kappaleessa.

Sanaa ”tutkinto” ei ole tässä selvityksessä nimetty omaksi avainsanaksi, vaikka tämä sana saikin eri taivutusmuodoissa ja variaatioissa 463 osumaa. Se, mihin kulloinkin sanalla tutkinto viitattiin, oli kovin moniselitteistä (esim. perustutkinto, ammattitutkinto tai ylioppilastutkinto) ja jakautui hyvin monen asiayhteyden (välillä tarvittiin tutkinto, välillä ei), ammatin tai osaamisen osalle. Tästä syystä tutkinto-sana oli jätettävä varsinaisten avainsanojen ulkopuolelle frekvenssien ollessa lopulta hyvin pieniä.

Muut

Taulukossa 14. on kerrottu muiden riittävästi osumia saaneiden avainsanojen listaus. Muita sanoja oli yhteensä 12 kappaletta. Listalla korostuu kaupan osa-alueista muoti, autoala ja renkaat. Nämä teemat olivat näkyvissä myös työpaikkailmoitusten toimialajaossa. Lisäksi tietotekniset tuotenimet, kuten Excel ja Word maalaavat laajempaa kuvaa vähittäiskaupan eri alojen työntekijöiden osaamistarpeista.

Taulukko 14. Muut avainsanat vähittäiskaupan työpaikkailmoituksissa

Avainsana / Muut	Ilmoitusten lkm	Osuus ilmoituksista
Muoti	3399	9,3 %
Oma auto	2884	7,9 %
Autoala	1995	5,4 %
Sesonkityö	1833	5,0 %
Rengas	1167	3,2 %
Veikkauksen tuntemus	712	1,9 %
Fyysisyys	699	1,9 %
Office	273	0,7 %
Excel	261	0,7 %
Word	211	0,6 %
Photoshop	89	0,2 %
Olut	59	0,2 %

Työn tekemisen järjestelyihin kuuluvat sesonkityö sekä oma auto ovat myös merkittävässä roolissa vähittäiskaupan työpaikkailmoituksia.

Lopuksi

Uudenmaan työpaikkailmoitusmäärät olivat omassa luokassaan vähittäiskaupan ilmoitusten aluetarkastelussa. 32 prosenttia ilmoituksista oli Uudeltamaalta. Myös Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi erottuivat muista ELY-keskusalueista kymmenen prosentin osuuksilla. Aluetarkastelu ei vähittäiskaupan, kuten ei ruokakaupankaan osalta sinänsä yllätä, näillä alueilla on ylipäätään paljon ihmisiä ja yrityksiä.

Toimialoittain tarkasteltuna vähittäiskaupan työpaikkailmoitusten enemmistö (48 %) lukeutui muiden kotitaloustavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä sekä muiden tavaroiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä -toimialojen osalle. Nämä alat olivat myös työllistävimpien alojen kärkikolmikossa Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä -alan kanssa. Tarkemmalla toimialatasolla tarkasteltuna eniten työpaikkailmoituksia oli huoltamotoiminnan, moottoriajoneuvojen huollon ja korjauksen sekä vaatteiden yleisvähittäiskaupan aloilla.

Työllistävin yritys oli Aldan Contact Oy 917 työpaikkailmoituksella. Kyseinen yritys oli jättänyt viimeisen työpaikkailmoituksen vuoden 2013 alussa ja vuonna 2015 toiminta oli keskeytynyt. Seuraavaksi eniten työpaikkailmoituksia oli Oy Hedengren Direct Ab:lla, 671 kappaletta. Alko Oy:n 657 ilmoitusta jakautuivat yli 150 kunnan alueelle.

Ammattitarkastelussa vähittäiskaupan monipuolisuutta kuvastaa 267 ammatin osalle jakaantuneet työpaikkailmoitukset. Ylivoimaisesti eniten työpaikkailmoituksia oli palvelu- ja myyntityöntekijöiden pääluokassa. Eniten ilmoituksia niin tässä luokassa kuin ylipäätäänkin koko aineistossa oli myyjän

ammattissa. Myyjäilmoituksia oli 29 prosenttia kaikista ilmoituksista, mikä on yhdeksän prosenttiyksikköä vähemmän kuin mitä myyjäilmoituksia oli ruokakaupan työpaikka-analyysissa.

Suurin osa tämän selvityksen työpaikkailmoituksista oli kohdistettu ammatteihin, joissa on paljon työllisiä ja joissa ei vaadita korkeaa koulutusta. Myyjän ammatti on tästä hyvänä esimerkkinä ja se oli suurin niin tässä selvityksessä kuin myös edeltävissä ruokakaupan ja ruokaketjun analyysissä. Myös vähittäiskaupassa eniten työpaikkailmoituksia ilmoitetaan yleensä niihin ammatteihin, joissa työllisiä on eniten ja työpaikkojen vaihtuvuus on suurinta. Koko vähittäiskaupan ilmoituksissa kesätyösesonki ei korostunut niin selvästi kuin ruokakaupan tai etenkin ruokaketjun lailla. Toki kuitenkin myös vähittäiskaupan alalla työpaikkailmoitusten määrä oli korkeimmillaan aina loppupalvesta / alkukevästä, mikä on vahva vihje kesätyöpaikkojen rekrytoinneista. Vähittäiskaupan ilmoitusten toinen piikki oli kesän jälkeen.

Vähittäiskaupan työpaikkailmoituksissa esitetyt yleisimmät osaamistarpeet olivat linjassa niiden ammattien kanssa, joihin työntekijöitä haettiin. Tämän työpaikkailmoitusselvityksen osalta voidaan karkeasti yleistää, että vähittäiskaupankaupan työntekijältä edellytetään ensisijaisesti myyjän ominaisuuksia, asiakaspalvelutaitoa ja reippautta. Asiakaspalvelun merkitystä ei voi tuskin liikaa korostaa.

Toimialajaon myötä on kuitenkin selvä, että työntekijöiden haettuihin ominaisuuksiin ja taitoihin vaikuttaa erityisesti tarkempi toimiala. Muoti liittyy selkeästi vaatteiden yleisvähittäiskauppaan. Tämän selvityksen osalta osumia saivat lisäksi mm. autoala ja renkaat. Nämä eivät kuitenkaan välttämättä kohdistu suurimman tämän selvityksen toimialan, eli huoltamotoiminnan osalle, jolla on nykypäivänä enemmän tarvetta mm. asiakaspalvelu- ja kassaosaamiselle. Autot sen sijaan liittyvät luontevasti tämän selvityksen toiseksi suurimman alan, eli moottoriajoneuvojen korjauksen ja huollon osalle.

Liite 1.

Tämän selvityksen toimialat ja kunkin toimialan työpaikkailmoitusten lukumäärä (1.1.2010–31.3.2015)

ToimialaID	Toimiala	Lkm
45112	Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vähittäiskauppa	2173
45192	Matkailuvaunujen ja muualla luokittelemattomien moottoriajoneuvojen vähittäiskauppa	47
45201	Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus (pl. renkaat)	2760
45202	Renkaiden korjaus	44
45321	Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden vähittäiskauppa (pl. renkaat)	911
45322	Renkaiden vähittäiskauppa	894
45402	Moottoripyörien sekä niiden osien ja varusteiden vähittäiskauppa	104
45403	Moottoripyörien huolto ja korjaus	26
47191	Itsepalvelutavaratalot (yli 2500 m ²)	1269
47199	Pienoistavaratalot ja muut erikoistumattomat myymälät (enintään 2500 m ²)	246
47210	Hedelmien, marjojen ja vihannesten vähittäiskauppa	127
47220	Lihan ja lihatuotteiden vähittäiskauppa	69
47230	Kalan, äyriäisten ja nilviäisten vähittäiskauppa	208
47241	Leipomotuotteiden vähittäiskauppa	162
47242	Makeisten vähittäiskauppa	154
47250	Alkoholi- ja muiden juomien vähittäiskauppa	658
47291	Jäätelökioskit	196
47292	Luontaistuotteiden vähittäiskauppa	149
47299	Muu päivittäistavaroiden erikoisvähittäiskauppa	93
47301	Huoltamotoiminta	2771
47410	Tietokoneiden, niiden oheislaitteiden ja ohjelmistojen vähittäiskauppa	423
47420	Televiestintälaitteiden vähittäiskauppa	1160
47430	Viihde-elektronikan vähittäiskauppa	289
47511	Kankaiden vähittäiskauppa	1142
47512	Lankojen ja käsityötarvikkeiden vähittäiskauppa	16
47521	Rauta- ja rakennustarvikkeiden yleisvähittäiskauppa	1884
47522	Maalien vähittäiskauppa	35
47523	Keittiö- ja saniteettitilojen kalusteiden vähittäiskauppa	474
47529	Muu rauta- ja rakennusalan vähittäiskauppa	677
47531	Mattojen ja verhojen vähittäiskauppa	69
47532	Tapettien ja lattianpäällysteiden vähittäiskauppa	90
47540	Sähköisten kodinkoneiden vähittäiskauppa	2255
47591	Huonekalujen vähittäiskauppa	1249
47592	Sähkötarvikkeiden ja valaisimien vähittäiskauppa	70
47593	Kumi- ja muovitarvaroiden vähittäiskauppa	20
47594	Taloustavaroiden vähittäiskauppa	81
47595	Soittimien ja musiikkitarvikkeiden vähittäiskauppa	167

47596	Lukkoseppä- ja avainliikkeet	252
47599	Muulla luokittelemattomien kotitaloustarvikkeiden vähittäiskauppa	225
47610	Kirjojen vähittäiskauppa	221
47621	Paperi- ja toimistotarvikkeiden vähittäiskauppa	617
47622	Aikakausjulkaisujen ja lehtien vähittäiskauppa	16
47630	Musiikki- ja videotallenteiden vähittäiskauppa	18
47641	Urheiluvälineiden ja polkupyörien vähittäiskauppa	810
47642	Veneiden ja veneilytarvikkeiden vähittäiskauppa	71
47650	Pelien ja leikkikalujen vähittäiskauppa	724
47711	Naisten vaatteiden vähittäiskauppa	277
47712	Miesten vaatteiden vähittäiskauppa	567
47713	Lastenvaatteiden vähittäiskauppa	123
47714	Turkisten ja nahkavaatteiden vähittäiskauppa	31
47719	Vaatteiden yleisvähittäiskauppa	2404
47721	Jalkineiden vähittäiskauppa	560
47722	Laukkujen vähittäiskauppa	258
47730	Apteekit	775
47740	Terveydenhoitotarvikkeiden vähittäiskauppa	287
47750	Kosmetiikka- ja hygieniatuotteiden vähittäiskauppa	613
47761	Kukkien vähittäiskauppa	373
47762	Kukkakioskit	24
47763	Puutarha-alan vähittäiskauppa	327
47764	Lemmikkieläinten, niiden ruokien ja tarvikkeiden vähittäiskauppa	315
47770	Kultasepänteosten ja kellojen vähittäiskauppa	196
47781	Taideliikkeet	35
47782	Valokuvausalan vähittäiskauppa	112
47783	Optisen alan vähittäiskauppa	328
47784	Lastenvaunujen ja -tarvikkeiden vähittäiskauppa	86
47785	Lahjatavaroiden ja askartelutarvikkeiden vähittäiskauppa	496
47789	Muiden uusien tavaroiden vähittäiskauppa	336
47791	Antiikkiliikkeet	16
47792	Antikvariaattikauppa	5
47793	Huutokauppakamarit	2
47799	Muiden käytettyjen tavaroiden vähittäiskauppa	143
47810	Elintarvikkeiden, juomien ja tupakkatuotteiden vähittäiskauppa kojuista ja toreilla	180
47820	Tekstiilien, vaatteiden ja jalkineiden vähittäiskauppa kojuista ja toreilla	3
47890	Muiden tavaroiden vähittäiskauppa kojuista ja toreilla	141
47911	Kirjojen, musiikki- ja videotallenteiden postimyynti ja verkkokauppa	13
47912	Vaatteiden postimyynti ja verkkokauppa	27
47913	Laajan valikoiman postimyynti ja verkkokauppa	209
47919	Muu postimyynti ja verkkokauppa	75
47990	Muu vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä	1266

Liite 2.

Eniten työpaikkailmoituksia ilmoittaneet työnantajat 1.1.2010–31.3.2015, TOP 100

	Työnantaja	Lkm		Työnantaja	Lkm		Työnantaja	Lkm
1.	Aldan Contact Oy	917	35.	Spiron Oy	178	69.	Suomalainen Kirjakauppa Oy	83
2.	Oy Hedengren Direct Ab	671	36.	Motonet Oy	178	70.	Autosalpa Oy	83
3.	Alko Oy	657	37.	Eliittikatot Oy	153	71.	Suomen Kala Auto Oy	81
4.	JYSK Oy	647	38.	Suomen Soitinkoulut Oy	151	72.	K-Team Finland Oy	81
5.	Leikkien Group Oy	646	39.	Brendell Finland Oy	151	73.	DS&M Publishing Oy	79
6.	K-World Wide Oy	645	40.	H & M Hennes & Mauritz Oy	150	74.	Perälä Eija Maarit	78
7.	Suomen Lämpöikkuna Oy	622	41.	LB Distribution Finland Oy	150	75.	K-TRADING FINLAND	74
8.	Dressmann Oy Ab	561	42.	Clas Ohlson Oy	149	76.	Avernia Oy	74
9.	Ikea Oy	532	43.	Cailap Oy Marketing	149	77.	Kivenlahden Moottori Oy	73
10.	Anttila Oy	524	44.	Gigantti Oy Ab	146	78.	Metroauto Oy	73
11.	Siiwerk Oy	521	45.	Silmäasema Fennica Oy	145	79.	Vaunula Oy	73
12.	Bestseller Retail Finland Oy	398	46.	Suomen Euromaster Oy	143	80.	Pern Oy	72
13.	Vianor Oy	385	47.	Suomen Polkupyörätukku Oy	132	81.	Kotkan Garderobi Oy	71
14.	K-citymarket Oy	361	48.	Musti ja Mirri Oy	129	82.	Indoor Group Oy	71
15.	Trendintekijät Oy	354	49.	Rengasmaailma Oy	128	83.	Zigi Zagi Finland Oy	70
16.	Tamoils Oy	345	50.	Lekator Oy	124	84.	Huoltamo ja Kahvio Kjellman Ky	69
17.	Bauhaus & Co. Ky	310	51.	Raskone Oy	124	85.	Duolog Warehouse Oy	69
18.	Maskun Kalustetalo Oy	308	52.	Turku Data Oy	120	86.	Suomen Kotijäätelö Oy	68
19.	Eurokangas Oy	306	53.	Käyttöauto Oy	112	87.	FinnGold Oy	68
20.	Suomen Kiintokaluste Oy	293	54.	Eläinsoppi - Animalshop Oy	110	88.	Hemtex Oy	68
21.	Lindex Oy	281	55.	Eero Suni Oy	109	89.	CarCare Finland Oy	67
22.	Rexram Oy	276	56.	Expert ASA Oy	108	90.	Muotitalo Jokinen Oy	66
23.	Autotalo Laakkonen Oy	273	57.	Starkki Oy Ab	106	91.	Kekäle Oy	64
24.	Oy Finate Ab	251	58.	KRM Kenkä Oy	104	92.	Kamux Oy	64
25.	Seppälä Oy	251	59.	Ekomaker Oy	103	93.	Click Shoes Oy	64
26.	Osuuskauppa Arina	221	60.	Cubus Finland Oy Ab	103	94.	Nilson Group AB, filiaal i Finland	64
27.	Restel Liikenneasemat Oy	210	61.	JC Jeans & Clothes Oy	101	95.	Satakaari Oy	60

28.	Veljekset Laakkonen Oy	206	62.	Promocom Oy	99	96.	TOP-TOY A/S, filial i Finland	59
29.	DCity Stations Oy	199	63.	Zil Oy	96	97.	Inkerin rinkelit & Eemelin eväät	59
30.	Laukkufriikki Oy	198	64.	Puuiilo Oy	93	98.	Kymppi-Katto Oy	58
31.	Fixi Oy	189	65.	Servea Oy	91	99.	Partioaitta Oy	58
32.	Stadium Oy	183	66.	Kilosoft Oy	86	100.	Oy Selecta Ab	58
33.	Delta Auto Oy	182	67.	Eurosuni Oy	85			
34.	Riedeck Oy	181	68.	Jennifer shoes Oy	83			

Liite 3.

Työpaikkailmoituksista haetut avainsanat

Henkilökohtaiset ominaisuudet	lkm	prosentti
Reippaus	9429	25,6788
Aloitteellisuus, oma-aloitteisuus, omatoimisuus	8950	24,3743
Palveluasenne/halu/henkisyys	8106	22,0758
Itsenäisyys	5715	15,5641
Joustavuus	5247	14,2896
Aktiivisuus	4333	11,8004
Ahkeruus	4262	11,6071
Positiivinen asenne	3305	9,0008
Vastuullisuus	3040	8,2791
Huolellisuus	1462	3,9816
Luotettavuus	1059	2,8841
Ripeys	1039	2,8296
Energisyys	1017	2,7697
Visuaalisuus	913	2,4865
Pitkäjänteisyys	764	2,0807
Paineensietokyky	736	2,0044
Fyysisyys	699	1,9036
Organisointikyky	651	1,7729
Ulospäinsuuntautuneisuus	646	1,7593
Järjestelmällisyys	645	1,7566
Rehellisyys	559	1,5224
Täsmällisyys	269	0,7326
Päätöksentekokyky	145	0,3949
Ryhmätyöhenki	99	0,2696

Osaaminen ja ammattitaito	lkm	prosentti
Asiakaspalvelu	18936	51,57
Myyntityö	6481	17,6503
Ammattitaito	4534	12,3478
Kassa/kassatyö/osaaminen	3568	9,717
Englannin kielitaito	3338	9,0907
Yhteistyökyky/taidot	3057	8,3254
Tietotekniset taidot	2430	6,6178
Ajokortti	2292	6,242
Myyntihenkisyys/taidot	2139	5,8253
Esimies	2098	5,7137

Ruotsin kielitaito	1930	5,2561
Vuorovaikutustaidot	1754	4,7768
Tiimityö	1657	4,5127
Venäjän kielen taito	813	2,2141
Esillepano	735	2,0017
Tuotetuntemus	326	0,8878
Anniskelupätevyys	294	0,8007
Ongelmanratkaisu	252	0,6863
Hyllytys	245	0,6672
Pakkaaminen	193	0,5256
Johtaminen	183	0,4984
Remontointi	153	0,4167

Koulutus	lkm	prosentti
Englannin kielitaito	3338	9,0907
Esimies	2098	5,7137
Ruotsin kielitaito	1930	5,2561
Hygieniaopassi	1268	3,4533
Autoalan koulutus	1257	3,4233
Venäjän kielen taito	813	2,2141
Kaupallinen koulutus	536	1,4597
Anniskelupätevyys	294	0,8007
Photoshop	89	0,2424

Muut	lkm	prosentti
Muoti	3399	9,2568
Oma auto	2884	7,8542
Autoala	1995	5,4332
Sesonkityö	1833	4,992
Rengas	1167	3,1782
Veikkauksen tuntemus	712	1,9391
Fyysisyys	699	1,9036
Office	273	0,7435
Excel	261	0,7108
Word	211	0,5746
Photoshop	89	0,2424
Olut	59	0,1607